

III Kongres Rozwoju Ruchu Rowerowego, Warszawa, 21-23.09.2014

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, 23.09.2014

**Pokłosie referendum
w sprawie ścieżek rowerowych
w Krakowie (25.05.2014):
polityka rowerowa dla Polski?**

Marcin Hyła

www.miastadlarowerow.pl

**miasta
dla
rowerów**

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Rowerzyści: nie jesteśmy znikąd

- Ruch rowerowy w Polsce ma **ponad 20 lat**
- Wywodzi się z **ruchu ekologicznego** końca lat 80-tych i początku lat 90-tych (Polski Klub Ekologiczny, Federacja Zielonych, inne)
- Jest **równolatkiem samorządu** (Kraków, Poznań, Wrocław) lub jest niewiele odeń młodszy (Gdańsk)
- Przez 20 lat zebrał **wiedzę i doświadczenie** (Gdańsk, Wrocław, Kraków, Warszawa)
- Bardzo silne **zróżnicowanie** rozwoju ruchu rowerowego – są ośrodki doświadczone, ale są też ośrodki które **przez 20 lat nie zrobiły nic albo źle** (zarówno samorządy, jak i NGO)

Problemy rowerowe Polski:

- Bardzo **mało infrastruktury** rowerowej
- Mało pieniędzy, źle i **nieefektywnie alokowane**
- Nawet 90% istniejącej infrastruktury rowerowej jest **nieodpowiedniej jakości**: utrudnia ruch rowerowy i pogarsza bezpieczeństwo (!)
- **Złe przepisy** (zmieniamy!)
- Wiodące samorządy „*falandyzowały*” przepisy dotyczące infrastruktury rowerowej;
- Kluczem jest **wola polityczna**

Rower polityczny, rower miejski

- **Masa Krytyczna:** często kontrowersyjna, ale to jest najbardziej regularny, najpowszechniejszy i najlepiej zorganizowany oddolnie w skali polski ruch społeczny
- W wielu miastach **silne konflikty** o przestrzeń i ruch rowerowy (inwestycje, organizacja ruchu itp.)
- Dobre przykłady **lokalnych inwestycji** (Gdańsk, Wrocław) i **procedur** (audyt, standardy – Kraków)
- **Parlamentarna Grupa Rowerowa** (druga kadencja Sejmu)

Referendum w Krakowie 25.05.2014

- **Cztery pytania** (Zimowe Igrzyska Olimpijskie, metro, monitoring, ścieżki rowerowe)
- **Wynik wiążący prawnie** (frekwencja 35,96% przy wymaganym ustawą minimum 30%)
- Na pytanie *"Czy zdaniem Pani/Pana w Krakowie powinno się budować więcej ścieżek rowerowych?"* padło głosów na **"TAK" - 175033 (85,20%)**, głosów na **"NIE" - 30398 (14,80%)**
- Głosów na „TAK” było **o 53 tys. więcej** niż urzędujący prezydent otrzymał w II turze wyborów w 2010 roku

NIE

4. Czy zdaniem Pani/Pana w Krakowie powinno się budować więcej ścieżek rowerowych?

TAK

NIE

POUCZENIE

Głosując za – stawia się znak „x” w kratce obok odpowiedzi „TAK”.

Głosując przeciwko – stawia się znak „x” w kratce obok odpowiedzi „NIE”.

Postawienie znaku „x” w kratce przy obu odpowiedziach w jednym z pytań, albo nie postawienie znaku „x” w żadnej kratce przy jednym z pytań powoduje nieważność głosu w tym pytaniu.

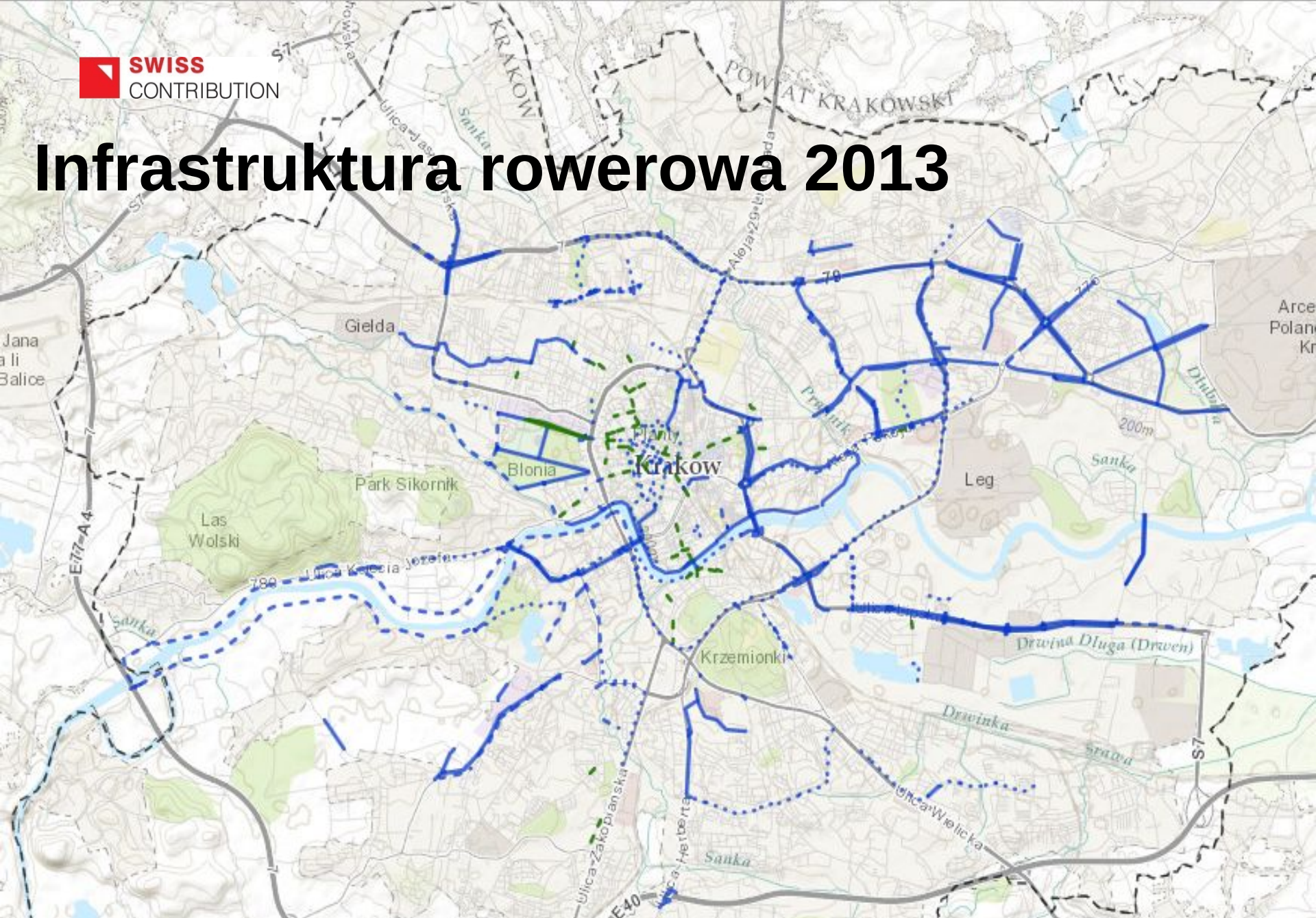

RADA MIASTA KRAKOWA

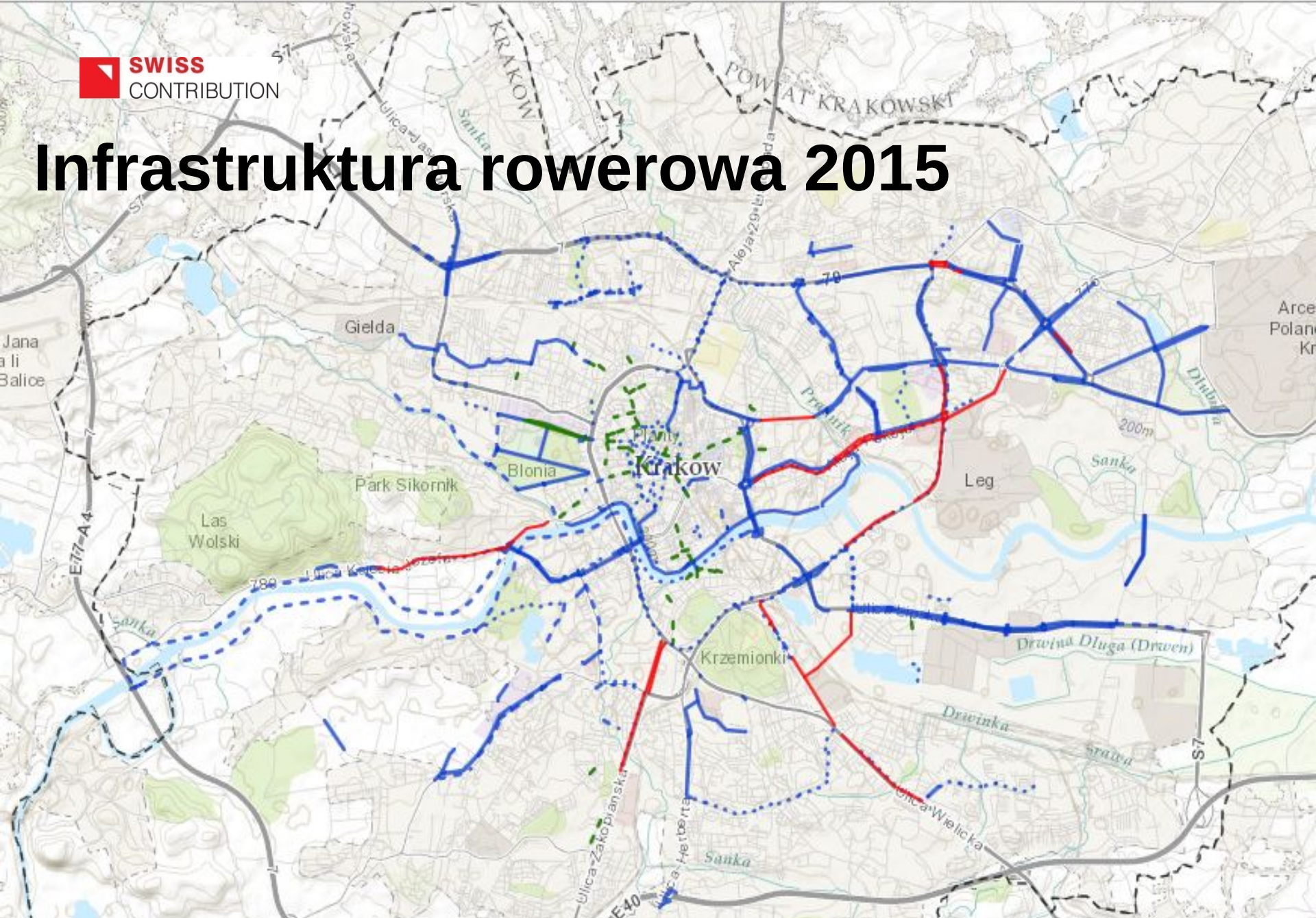
Co oznacza wynik referendum?

- *„Jeżeli referendum zakończy się wynikiem rozstrzygającym w sprawie poddanej pod referendum, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego niezwłocznie podejmie czynności w celu jej realizacji.” (Art. 65 ustawy o referendum)*
- Zespół ds. wyniku referendum: **rekomendacja działań** dla prezydenta i Rady Miasta
- Samodzielne inwestycje rowerowe w Wieloletniej Prognozie Finansowej - **ok. 145 mln zł do 2019 r.**
- Wyłącznie „twarda” infrastruktura - **drogi dla rowerów**, w tym obiekty inżynierskie (kładki, tunele)
- Połączenie dzielnic Krakowa z centrum

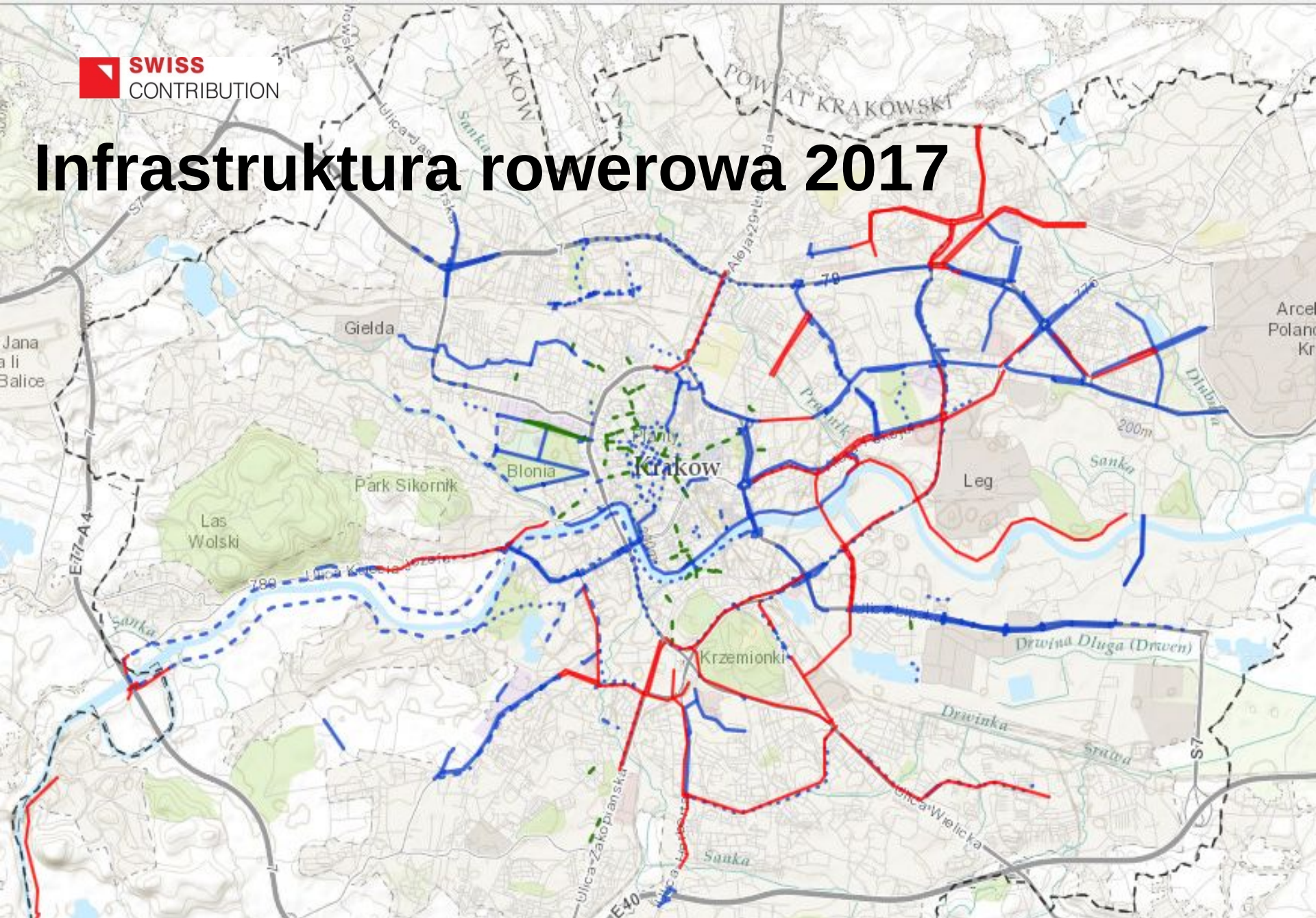
Infrastruktura rowerowa 2013

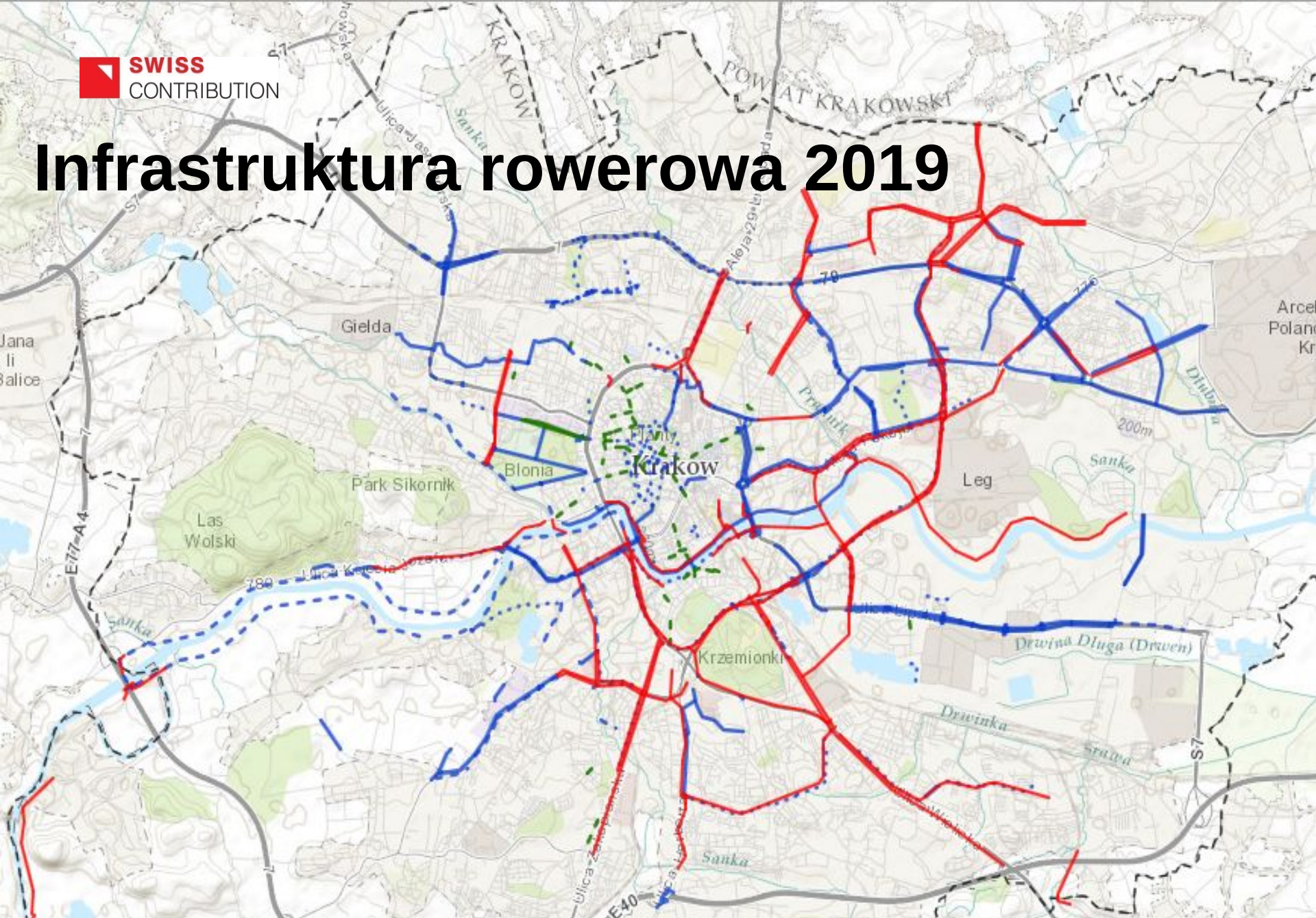
Infrastruktura rowerowa 2015

Infrastruktura rowerowa 2017

Infrastruktura rowerowa 2019

Kontekst lokalny referendum: instrumenty i synergie

- Kraków ma **standardy techniczne** dla infrastruktury rowerowej (2004)
- Kraków ma procedurę **audytu rowerowego** od 2002
- Kraków ma **Studium Tras Rowerowych**, transponowane do SUIKZP
- **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne** (Regionalny Program Operacyjny) – ok. 60 mln PLN na infrastrukturę rowerową w Krakowie i aglomeracji
- Projekt **rowerowych tras turystycznych** w Małopolsce (200 mln PLN do 2022)

**ZARZĄDZENIE NR 2103/2004
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 26 listopada 2004 r.**

w sprawie wprowadzenia do stosowania „Standardów technicznych dla infrastruktury rowerowej Miasta Krakowa”

Na podstawie art. 30 ust. 1, art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), zarządza się, co następuje :

§ 1

1. Wprowadza się do stosowania „Standardy techniczne dla infrastruktury rowerowej Miasta Krakowa”, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.
2. Standardy, o których mowa w ust. 1 stosują wszystkie komórki organizacyjne Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne oraz podmioty działające na ich zlecenie przy opracowywaniu oraz wdrażaniu projektów inwestycji dotyczących ruchu rowerowego.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Krakowa

/-/

Kontekst ogólnopolski referendum

- Korzystne dla rowerzystów **zmiany prawne**: nowela PoRD, Prawa Wodnego, rozporządzeń – **dobrze wykorzystane 7 lat**
- **Krajowa Polityka Miejska**
- Istnieje **baza wiedzy i doświadczeń** (Najlepsza Praktyka, Best Available Technology) – w szczególności doświadczenia Gdańska i Wrocławia
- **Ruch rowerowy rośnie** w sposób zauważalny zwłaszcza **w największych miastach**
- Ruch rowerowy staje się elementem **polityki regionalnej** (samorząd wojewódzki)

 SWISS
CONTRIBUTION

 Toalety
Pizzeria „Metropoliana”

LUBICZ
LUBOMIRSKIEGO

Krakowski korek rowerowy

Ruch na skrzyżowaniach

Brak miejsc parkingowych

Brak miejsc parkingowych

Brak miejsc parkingowych

Rower wehikułem zmian

- **Społeczeństwo się zmienia:** pojawiają się postawy post-materialistyczne (albo mimikra – naśladownictwo zachowań obecnych w rozwiniętych krajach Zachodu)
- **Wolność wyboru** (np. środka transportu) oznacza **wyższą jakość życia**
- **Nowe aspiracje**, oczekiwania, wartości
- Rower jest **prostym i tanim rozwiązaniem bardzo wielu problemów**

**OLEJ ROPE
OD PUTINA**

**WYBIERZ
ROWER UKRAINA**

www.miastadlarowerow.pl

Dziękuję za uwagę

PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ.